

Οι θαλάσσιες λεωφόροι και το μέλλον των μεταφορών

Η δημιουργία θαλάσσιων λεωφόρων βρίσκεται ψηλά στις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ορίζοντα το 2010. Τα οφέλη που προκύπτουν είναι πολλαπλά, ενώ σημαντικές είναι οι ευκαιρίες αναβάθμισης μεταφορών και υποδομών για την Ελλάδα. Το άρθρο του δημοσιογράφου **Κ. Κωστή Παπαγεωργίου**, που τον ανέδειξε νικητή των ευρωπαϊκών βραβείων «**Mare Nostrum**» του Ομίλου Grimaldi

Από τα ομηρικά χρόνια η σπουδαιότητα των θαλάσσιων δρόμων της Μεσογείου αποτελούσε κορυφαίο στρατηγικό παράγοντα ισχύος και ευημερίας των αρχαίων πολιτισμών. Το τραχύ και συχνά απροσπέλαστο γεωγραφικό ανάγλυφο των μεσογειακών χωρών, αλλά και οι διαρκείς εμφύλιοι πόλεμοι μεταξύ των κρατών-πόλεων και οι επιδρομές βαρβαρικών φυλών, άφηναν ως μόνη διέξοδο συγκοινωνίας και ανάπτυξης του εμπορίου τους θαλάσσιους δρόμους. Η κυριαρχία στη θάλασσα χάρισε την αίγλη που περιβάλλει τον Μινωικό πολιτισμό. Πρώτος ο βασιλιάς της Κρήτης Ιδομενέας χάραξε έναν από τους σπουδαιότερους θαλάσσιους δρόμους, που άρχιζε από την Τροία μέχρι την Κρήτη και από εκεί στην Αδριατική θάλασσα. Σύμφωνα με το μύθο όταν επέστρεφε από την Τροία και το καράβι του βρέθηκε να κινδυνεύει σε μια μεγάλη θαλασσοταραχή, υποσχέθηκε στον Ποσειδώνα να θυσιάσει προς τιμή του τον πρώτο άνθρωπο που θα έβλεπε στο νησί του,

αν τον βοηθούσε να φτάσει ως εκεί. Αλίμονο όμως, όταν έφτασε στο αρχαίο Ηράκλειο, που ήταν το επίνειο της Κνωσού, ο πρώτος άνθρωπος που είδε μπροστά του ήταν ο γιος του. Τότε ο Ιδομενέας για να μη θυσιάσει το σπλάχνο του, αλλά και για να μη σφετεριστεί την εύνοια του Ποσειδώνα, σάλπαρε προς την Αδριατική θάλασσα. Εκεί συνάντησε τα καράβια των Λοκρών του Αίαντα και επειδή η φίλια των Κρητικών και των Λοκρών έγινε στη θάλασσα (in salo) ονομάστηκαν Σαλεντίνοι και η γη στην οποία εγκαταστάθηκαν στη νότια Ιταλία, αφού αποβιβάστηκαν στο Βρινδήσιον, ονομάστηκε Ελληνική Σαλεντίνα (Salentina Grecia). Στο πέρασμα των αιώνων και με την ανάπτυξη της ναυπηγικής τέχνης, οι θαλάσσιοι δρόμοι αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη σπουδαιότητα. Στις αρχές του 11ου αιώνα, μετά την αναγνώριση της αυτονομίας της Βενετίας, η οποία ήταν βυζαντινή επαρχία, και την απαλλαγή της από τους φόρους από τον αυτοκράτορα Βασίλειο Β' Βουλγαροκτόνο, η Βενετία αναδεικνύεται σε ναυτική και εμπορική υπερδύναμη εκτοπι-

ζοντας τις άλλες ιταλικές δημοκρατίες, όπως το σκληρό ανταγωνιστή της, τη Γένοβα. Οι βενετσιάνικες γαλέρες εκδιώκουν τους Σαρακηνούς και εδραιώνουν την κυριαρχία τους στην Αδριατική, τη Μεσόγειο και το Αιγαίο με κορυφαίο πετράδι στο στέμμα της Βενετίας το Βασίλειο της Κρήτης, (Regno di Candia) με πρωτεύουσα τον Χάνδακα, το σημερινό Ηράκλειο. Για περισσότερα από πεντακόσια χρόνια η Βενετία είναι ο αδιαμφισβήτητος κυρίαρχος στο εμπόριο και τις μεταφορές καθώς ελέγχει με τη δύναμή της τους δρόμους της θάλασσας.

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Από τότε μέχρι σήμερα και με όλη την ανάπτυξη του ανθρωπίνου πολιτισμού και τις θύελλες της ιστορίας στον ευρωπαϊκό, το βαλκανικό και το μεσογειακό χώρο, θα έλεγε κανείς ότι οι βασικοί αρνητικοί παράγοντες, για την ασφαλή και απρόσκοπτη μεταφορά προσώπων και αγαθών στο χερσαίο χώρο, δεν έγιναν περισσότερο ανταγωνιστικοί σε σχέση με τους θαλάσσιους δρόμους. ▶

